

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
भारतीयविद्या पारंगत (एम्.ए.)- (सत्र पद्धती: नियमित)
परीक्षा: जून-जुलै - २०२२
चौथे सत्र
विषय: - भारतीय नाणकशास्त्र (19R1342)

R

दिनांक: २८/०६/२०२२

गुण: ६०

वेळ: स. १०.०० ते १२.३०

सूचना :- (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. (२) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

- प्र. १. सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (३६)
१. भारतीय इतिहासाच्या पुनर्रचनेत नाणकशास्त्राचे महत्त्व स्पष्ट करा.
  २. भारतातील नाण्यांचा उगम आणि प्राचीनता याबद्दल माहिती लिहा.
  ३. सातवाहनांच्या नाण्यांची माहिती लिहा.
  ४. कुषाण राजांच्या नाण्यांची माहिती लिहा.
  ५. गुप्त राजांच्या नाण्यांची माहिती लिहा.
- प्र. २. टीपा लिहा. (कोणतेही तीन) (१८)
१. आहत नाणी
  २. इंडो-ग्रीक राजांची नाणी
  ३. पश्चिमी क्षेत्रांची नाणी
  ४. इंडो सिथियन आणि इंडो पार्थियन राजांची नाणी
  ५. यौधेय जनपदाची नाणी
- प्र. ३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (०६)
१. नहपानाच्या नाण्यांवरील लेखात कोणत्या लिपी आणि भाषा आहेत?
  २. कुणिंदांच्या नाण्यांवरील लेखात कोणत्या लिपी आणि भाषा आहेत?
  ३. वासिष्ठीपुत्र पुळुमावीच्या चांदीच्या नाण्यांवरील लेखात कोणत्या लिपी आणि भाषा आहेत?